

2003-06-01

สนทนาภาษาหนังสือ : ชุดหนังสือหายาก โครงการมิตรภาพผูุ้่น-ไทย

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jletters>

Part of the [Arts and Humanities Commons](#)

Recommended Citation

(2003) "สนทนาภาษาหนังสือ : ชุดหนังสือหายาก โครงการมิตรภาพผูุ้่น-ไทย," *Journal of Letters*: Vol. 32: Iss. 2, Article 12.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jletters/vol32/iss2/12>

This Editorial is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Letters by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ชุดหนังสือหายาก โครงการมิตรภาพญี่ปุ่น-ไทย

หนังสือในชุดหนังสือหายาก โครงการมิตรภาพญี่ปุ่น-ไทย จัดพิมพ์ด้วยเงินสนับสนุนเริ่มแรกจากสมาคมมิตรภาพญี่ปุ่น-ไทย เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายการตีพิมพ์ทั้งหมด

จุดประสงค์หลักของหนังสือในชุดหนังสือหายาก โครงการมิตรภาพญี่ปุ่น-ไทยคือการสืบทอดและส่งเสริมความเข้าใจในวัฒนธรรมไทยโดยไม่มุ่งแสวงผลกำไรหรือผลประโยชน์ทางธุรกิจใด ๆ ทั้งนี้ ในระยะแรกมุ่งตีพิมพ์หนังสือหายากที่มีคุณค่าและเป็นหนังสือที่จะมีโอกาสได้รับการตีพิมพ์ซ้ำโดยหน่วยงานอื่น ๆ น้อยมากคือประมาณปีละ 1 เล่ม

ครึ่งหนึ่งของจำนวนพิมพ์ของหนังสือในชุดหนังสือหายากแต่ละเล่มถูกแจกจ่ายเป็นบรรณาการเพื่อประโยชน์ทางวิชาการของสาธารณชน โดยมอบให้แก่ห้องสมุดตามสถาบันอุดมศึกษา สถาบันวิจัย หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและองค์กรภาคเอกชนที่ไม่มุ่งแสวงผลกำไร

หนังสือส่วนที่เหลือ วางจำหน่ายทั่วไปในราคาที่ไม่ไกลเคียงกับต้นทุนการจัดพิมพ์มากที่สุด เงินได้จากการจำหน่ายจะนำกลับไปสมทบกองทุนแรกเริ่ม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์ชุดหนังสือหายาก โครงการมิตรภาพญี่ปุ่น-ไทย ในโอกาสต่อไป

คณะกรรมการพิจารณาจัดพิมพ์ “ชุดหนังสือหายาก” ในโครงการมิตรภาพญี่ปุ่น-ไทย ยินดีน้อมรับข้อแนะนำต่าง ๆ จากผู้อ่าน ไม่ว่าจะป็นรายชื่อหน่วยงานที่สมควรได้รับหนังสือดังกล่าวเพื่อประโยชน์ด้านการศึกษา รายชื่อหนังสือหายากที่สมควรได้รับการพิจารณาจัดพิมพ์ในชุดหนังสือหายากโครงการมิตรภาพญี่ปุ่น-ไทย ฯลฯ

การติดต่อกับคณะกรรมการพิจารณาจัดพิมพ์ “ชุดหนังสือหายาก” ในโครงการ
 การมิตรภาพญี่ปุ่น-ไทยได้ โดยติดต่อผ่านอาจารย์สุวิมล รุ่งเจริญ ภาควิชาประวัติ
 ศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ๙ 10330

รายชื่อหนังสือใน “ชุดหนังสือหายาก”

ลำดับที่ 1: พ.ศ. 2538 อายะติวัดน์

โดย เทียนวรรณ (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2454)

ลำดับที่ 2: พ.ศ. 2539 ปาฐกถาของผู้แทนราษฎร

(พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2478)

ลำดับที่ 3: พ.ศ. 2543 หนังสือกฤตการบนที่ราบสูง

โดย อ่ำ บุญไทย (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2476)

ลำดับที่ 4: พ.ศ. 2544 แถงการณ์เรื่องสามเณรี วัตรนาวิวงศ์

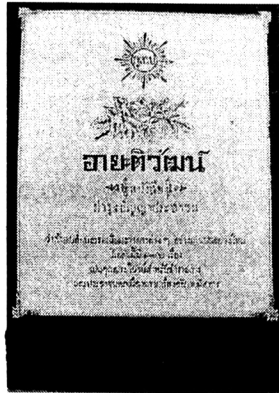
โดย นรินทร์ ภาษิต (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2471)

ลำดับที่ 5: พ.ศ. 2547 สากลเทศบาล

โดย หม่อมเจ้า สกลวรรณากร วรวรรณ และ พระยาสุนทรพิพิธ

(พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2478)

หนังสือลำดับที่ 1 ของ "ชุดหนังสือหายาก"
 อายะตวิวัฒน์
 โดย ก.ศ.ร. กุหลาบ

หนังสือบำรุงปัญญาประชาชน ว่าด้วยการเปลี่ยนธรรมเนียมราชการต่างๆ อย่างเก่าเป็นอย่างใหม่ รวมทั้งสิ้น 136 เรื่อง "เป็นคุณประโยชน์สำหรับข้าราชการ และประชาชนพลเมืองทราบเรื่องอธิบายพิศดาร" พิมพ์ครั้งแรกเมื่อ ร.ศ.130 (พ.ศ.2454)

จัดพิมพ์ขึ้นใหม่ โดยสมาคมมิตรภาพไทย-ญี่ปุ่น ในโครงการจัดพิมพ์ "ชุดหนังสือหายาก" ตามต้นฉบับเดิมทุกประการ ด้วยความร่วมมือของสถาบันจักรวาลวิทยา

ก.ศ.ร. กุหลาบ นอกจากจะเป็นนักประวัติศาสตร์ นักโบราณคดี นักคิดการเมือง นักประพันธ์ และนักหนังสือพิมพ์แล้ว ยังเป็นนักศึกษาวินิจฉัยธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมการเมือง ได้รวบรวมขนบธรรมเนียมประเพณี และแยกแยะให้เห็นว่า อะไรได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว อะไรเป็นสิ่งต้องห้าม และอะไรยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง

หนังสือ **อายุะดิวิวัฒน์** จึงเป็นหนังสือที่จะให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่านที่สนใจเรื่องไทย รวมทั้งผู้อ่านที่สนใจในเรื่องภาษา สำนวน วรรณกรรม และการพิมพ์สมัยก่อน

หนังสือเล่มนี้ยาว 218 หน้า พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2454 เดิมราคา 1 บาท ฉบับพิมพ์ครั้งใหม่ พ.ศ. 2538 ราคา 120 บาท ตามราคาทุน เคยมีวางจำหน่ายที่ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และตามร้านหนังสือชั้นนำทั่วไป แต่จำหน่ายหมดแล้ว

หนังสือลำดับที่ 2 ของ "ชุดหนังสือหายาก"

ปาฐกถาของผู้แทนราษฎร
เรื่องสภาพของจังหวัดต่าง ๆ

หนังสือ **ปาฐกถาของผู้แทนราษฎร เรื่อง สภาพของจังหวัดต่าง ๆ** จัดพิมพ์เป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2478 เนื้อหาสาระของหนังสือประกอบด้วยปาฐกถา 36 เรื่อง ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสภาพของจังหวัดต่าง ๆ ที่ประมวลมาเสนอทางวิทยุกระจายเสียงของสำนักงานโฆษณาการ โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดนั้น ๆ

สมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎรที่แสดงปาฐกถาในหนังสือเล่มนี้ เป็นสมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎรซึ่งได้รับเลือกจากการเลือกตั้งครั้งแรก ในวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2476 อาทิ ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ จังหวัดพัทลุง นายเสียง ไชยกาล จังหวัดอุบลราชธานี นายฟัก ณ สงขลา จังหวัดอุดรธานี นายบุญศิริ เทพาคำ จังหวัดแม่ฮ่องสอน นายดาบยูเกียง ทองลงยา จังหวัดกาญจนบุรี นายสุวรรณ มหัทธมกาญจนะ จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นต้น

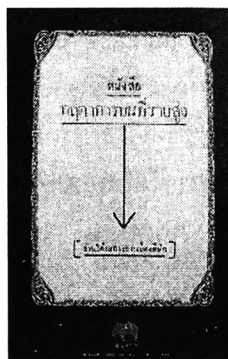
ท่านผู้อ่านจะได้รับอรรถรสจากปาฐกถาเหล่านี้จากหลายมิติ สุดแต่แต่พื้นฐานความรู้ ความเข้าใจ ความสนใจ และอรรถาศัยของแต่ละท่าน โดยเฉพาะในแง่ของสารคดีประวัติศาสตร์ ความเปลี่ยนแปลงของจังหวัดต่างๆ ทั้งในเชิงกายภาพ ชาติพันธุ์ วัฒนธรรม ประเพณี และความเป็นอยู่

หนังสือเล่มนี้ยาว 216 หน้า พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2478 ฉบับพิมพ์ครั้งใหม่ พ.ศ. 2539 ราคา 150 บาท ตามราคาทุน เหลือจำนวนไม่มากนัก มีวางจำหน่ายที่ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และตามร้านหนังสือชั้นนำทั่วไป

หนังสือลำดับที่ 3 ของ "ชุดหนังสือหายาก"

หนังสือ กฤดาการบนที่ราบสูง

โดย อำ บุญไทย

อ้อ บุญไทย เขียนหนังสือเรื่อง กฤดาการบนที่ราบสูง เพื่อแนะนำตัวและหาเสียงในการสมัครเป็นผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานีในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ หนังสือเล่มนี้จึงมีความหมายทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ เพราะถือได้ว่าเป็นหนังสือเล่มแรกที่ใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาการสนับสนุนจากตัวแทนราษฎร

ครูอ้อเสนอแนวทางการจัดและปรับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสังคม ที่แตกต่างอย่างสำคัญจากความคิดทั่วไปในสังคมที่มักจะเน้นการปรับและขยายบทบาทของรัฐให้ทำกิจกรรมของรัฐมากขึ้น ไม่ว่าจะด้านการบริการหรือควบคุม แต่ครูอ้อได้จัดและปรับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและสังคมออกเป็นสามระดับ โดยเน้นการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างรัฐส่วนกลาง กับองค์กรรัฐระดับท้องถิ่น คือเทศบาลและภาคของสังคม ที่ครูอ้อเน้นการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์ ที่มีรากฐานจากการดำรงชีวิตทางเศรษฐกิจการเกษตรของชาวบ้าน

นอกจากนั้นครูอ้อยังให้ความสำคัญแก่...พลังของวัฒนธรรมชาวบ้านที่มีส่วนในการกำกับกำกับการดำเนินชีวิตของชาวบ้าน ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือกันหรือการควบคุมชุมชนให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

หนังสือเล่มนี้ยาว 148 หน้า พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2476 ฉบับพิมพ์ครั้งใหม่ พ.ศ. 2543 ราคา 100 บาท ตามราคาทุน เหลือจำนวนไม่มากนัก มีวางจำหน่ายที่ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และตามร้านหนังสือชั้นนำทั่วไป

หนังสือลำดับที่ 4 ของ "ชุดหนังสือหายาก"
 แถลงการณ์เรื่องสามเณรี วัดร่นารีนรงค์
 โดย นรินทร์ ภาษิต

หนังสือเล่มนี้ ซึ่งเขียนขึ้นในช่วงรณรงค์ให้มีการฟื้นฟูสามเณรีและภิกษุณี สะท้อนถึงความล้าหน้าทางความคิดของ นรินทร์ ภาษิต ในหลาย ๆ ด้าน เขาเป็นผู้หนึ่งที่บุกเบิกการเมืองภาคประชาชน ทำให้คำว่า "ประชาสังคม" เกิดขึ้นอย่างแท้จริงตั้งแต่ยุคสมัยนั้น การต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนเริ่มขึ้นมาแล้วตั้งแต่สมัยของนรินทร์ ภาษิต ทั้งสิทธิมนุษยชนที่เป็นสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และสิทธิมนุษยชนที่เป็นสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ในบรรดาแนวความคิดเกี่ยวกับสิทธิ มนุษยชนด้านต่าง ๆ ที่ นรินทร์ ภาษิต ได้เคลื่อนไหวต่อสู้มานั้น มีด้านหนึ่งที่โดดเด่นมากและปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดในหนังสือเล่มนี้ นั่นคือทัศนคติทางด้านสิทธิสตรี

การถกเถียงเรื่องสามเณรี-ภิกษุณีที่เป็นหัวใจสำคัญของหนังสือเล่มนี้ น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อวิวาทะที่ย้อนกลับมาอีกครั้งในยุคสมัยของเรา ถึงเวลาที่เราพูดคุยกันด้วยเหตุและผลและอย่างเปิดเผยจะได้รับการยอมรับ ถึงเวลาที่ทัศนคติที่แตกต่างจากกระแสหลัก ที่เคยถูกเรียกว่า แหกคอก หรือ ขวางโลก จะได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรม

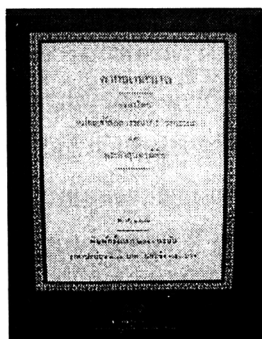
หนังสือเล่มนี้ยาว 226 หน้า พร้อมภาพประกอบ สีและขาวดำ พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2471 ฉบับพิมพ์ครั้งใหม่ พ.ศ. 2544 ราคา 120 บาท ตามราคาทุน เหลือจำนวนน้อย มีวางจำหน่ายที่ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และตามร้านหนังสือชั้นนำทั่วไป

หนังสือลำดับที่ 5 ของชุด “หนังสือหายาก”

สากลเทศบาล

โดย ม.จ. สกลวรรณการ วรวรรณ

และพระยาสุนทรพิพิธ

หนังสือเล่มนี้มีความสำคัญในหลายด้าน เช่นในเรื่องของเนื้อหา ซึ่งเกี่ยวข้องกับเทศบาลโดยตรง อันเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นของประชาชนตามหลักการประชาธิปไตยในระดับล่างของสังคม

การปกครองท้องถิ่นตามหลักประชาธิปไตย ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกโดยการจัดตั้งสุขาภิบาลในสมัยรัชกาลที่ 5

การปกครองท้องถิ่นที่เป็นเรื่องที่จัดโดยรัฐบาล เป็นงานของทาง ราชการเช่นเดียวกับสุขาภิบาล ก็เป็นกิจการที่รัฐบาลจัดทำเพื่อราษฎร

ในทางตรงข้าม เทศบาลเป็นกิจการที่ราษฎรจัดทำเพื่อราษฎรเอง ในการปกครองเทศบาลมีการเลือกตั้งตามแบบประชาธิปไตย ในขณะที่สุขาภิบาลเป็นฝ่ายที่รัฐบาลแต่งตั้งทั้งสิ้น นอกจากนี้ในการปกครองท้องที่จะเน้นแต่เรื่องของความสงบเรียบร้อย ซึ่งต่างจากงานเทศบาลที่จะเน้นการทำนุบำรุงท้องถิ่นให้มีความสะดวก ความเจริญ และมีความสุขสมบูรณ์

การอ่านบททวน และพิจารณาดำราเรียน และคำบรรยายเรื่องการปกครองเทศบาลเล่มแรกของประเทศไทย จึงไม่ได้มีแต่ความเก่าเพียงอย่างเดียว แต่เป็นความเก่าที่อุดมไปด้วยพลังความคิด หลักการ ข้อเสนอแนะ และการเปรียบเทียบ

หนังสือเล่มนี้ยาว 250 หน้า ฉบับพิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2478 เดิมราคา 1 บาท ฉบับพิมพ์ครั้งใหม่ พ.ศ. 2547 ราคา 140 บาท มีวางจำหน่ายที่ ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และตามร้านหนังสือชั้นนำทั่วไป